

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionvm,
Qvas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Neminem à persecutione immunem esse, quando & improborum perditii
mores magna sint piorum persecutio. Cap. 54.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

propter adulantium laudationes, nec ad dexteram, nec ad sinistram declinare debemus, sed inter verba laudantium siue vituperantium, ad mentem semper recurrendum est. Et si in ea non inuenitur bonum quod de nobis dicitur, magnam id tristitiam generare debet. Et rursus: Si in ea non inuenitur malum, quod de nobis hominum sermone iactatur, in magnam debemus lætitiā proflire. Quid enim si omnes laudent, & conscientia nos accuset? aut si omnes quidem accusent, at nos conscientia liberos demonstret? Habemus Paulum dicentem: Gloria nostra hæc est, testimonium conscientia nostræ. Iob quoque dicit: Ecce in cælis testis meus. Si ergo nobis est testis in cælo, testis in corde, sinamus stultos foris loqui quod volunt. Quid enim aliud detrahentes, quàm in terram insufflant, atque in oculos suos puluerem excitât, vt quo plus efflant detractionis, eò minus quicquam videant veritatis? Hæc piissimus ille Pontifex. Cui non dissimilia Horatius ipse, sic carmine dicere potuit:

Mordeat opprobrijs falsis, mutemque colores?

Falsus honor iuuat, & mendax infamia terret,

Quæ nisi mendosum & mendacem?

Neminem à persecutione immunem esse, quando & improborum periti mores magna sint piorum persecutio.

CAPVT LIIII.

AC suere quidem omni ætate, quos persecutionum isti turbines, etiamsi vsquam feruerent, non tamè attingerent: qui neque inficiebantur errore, neque hostili violentia aut lingua premebantur. Veruntamen ad omnium piorum persecutionem pertinet fidei & religionis oppugnatio, quod enim omnium vnum idemque est, adeoque pretiosum & necessarium, vt temporaria huic vitæ longè sit anteponendum: hoc quisquis persequitur, is omnes sine dubio, quorum id est commune, persequitur. Et quàm multos infirmos offusæ errorum nebulæ, fluctuare omnî tempore coegerunt? Nam quæque hæresis quantalibet absurditate desperet, vt sæpenumerò miretur posteritas ab vllis humano iudicio præditis suscipi potuisse, tamè dum grassaretur, eas multorum animis offudit tenebras, vt vel deijceret omnino, vel infirmos complures quasi dubitatione claudos efficeret: Firmioribus verò, quantum censet afferri do-

*Lib. i. epistolæ
Solarum,
epistola ad
Quintium.*

loris ipsa varietate atque aduersitate sententiarum? Dum enim eos qui haberi Christiani volunt, non vnam profiteri cernunt sententiam de dogmate Christiano, intelligunt plane quantum apud hostes nominis Christiani, religionis maiestati atque authoritati detrahatur. Atque hoc cum intelligunt, gemere coguntur tanto altius, quanto magis Christi gloria curæ est, quantoque veritas & salubritas doctrinæ cælestis habetur perspectior. Namque pagani (vt est apud Augustinum) & cum nihil habent quod aduersus Christi nomen obijciant, tamen dicere soliti sunt: Quare inter vos non consentitis? Itaque hæresis quacunque in parte grassetur, & infirmis periculosa, & cordationibus permolesta têtatio est: quin & hominum vita impura malorum, sæpè acerba grauisque pijs persecutio est. Id nisi sic esset, non de Loth scriptum legeremus, quòd eius animam Sodomite iniquis operibus cruciabant, nemo ei per inflictas corporis pœnas illic molestus erat, sed hominem iustum aliena torquebat iniquitas, tædiumq; detinebat à peccatoribus derelipientibus legem Dei. Hinc & alius, cum eodem tædio cor eius angere-tur: A finibus terræ, inquit, ad te clamaui dum angeretur cor meum. Inde quoque ille communis piorum luctus: Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dū recordamur tui Sion. Babylonis enim, hoc est, impiæ ciuitatis iuxta flumina constituti, quibus nemo lauatur, sed polluitur, nemo sanatur, sed necatur (cursu enim rapidissimo feruntur ad mortem, secumque præcipites rapiunt, quos vndis semel suis inuoluerint:) iuxta hæc igitur flumina pij constituti, siue errorum ea sunt, siue morum corruptorū, quid aliud quàm flere & lugere possunt, qui iustitiã innumeris violari modis, non sine summo dolore conspiciant? Persequuntur enim omnes mali bonos, non ferro aut lapidibus, sed vita & moribus: quod qui non satis adhuc intelligunt, vereantur ne nondum in Christo piè viuere incœperint, aut parum certè profecerint in eo genere vitæ. Quid enim est in Christo piè viuere, nisi sic affici, vt ad te pertineant viscera illa, de quibus Apostolus dicit: Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non vrer? Aliorum igitur infirmitates & scandala persecutiones illi suère, tantumque torquet iustum iniquitas aliena, quantum recedit à sua. Sensi (inquit August. ad quendam Sebastianum scribens) sensi in epistola tua,

Serm. 82. in
separatim
excusis.

cap. 1. dicit
inuenit
in vobis
inuenit

tua, quod tædium te detinuerit à peccatoribus derelinquentibus legem Dei. Illo enim spiritu viuis, quo dictum est: Vidi infensatos & tabescebam. Pia est illa tristitia & (si dici potest) beata miseria, vitijs alienis tribulari, non implicari, mœrere, non hærere, dolore contrahi, non amore attrahi: hæc est persecutio quam patiuntur omnes qui volunt in Christo piè viuere, secundum Apostolicam mordacem veramq; sententiam. Quid enim hic tam persequitur vitam bonorum, quam vita iniquorum? Non cum cogit imitari quod displicet, sed cum cogit dolere quod videt. Quoniam coram pio viuens impiè, etsi non obligat consentientem, cruciat sentientem. Nam sæpè & diu piorum corporibus, à secularibus temporibus & quorumlibet vexationibus parcitur, piorum autem cordibus à malis hominum moribus nunquam vsq; ad huius seculi finem. Sic potius impletur quod commemorauit dixisse Apostolum: Quia omnes qui volunt in Christo piè viuere, persecutionem patiuntur: & tantò amarius, quantò interius, donec diluuium transeat, vbi arca continet eorum & columbam. Idcirco sancta ecclesia lamentatur: Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Quia (D. quidem

Isaie 38.

Bernard. in

sine ser. 33.

super Cæsica

pax tamen non sit à paganis & ab hæreticis, prius amara fuerat in nece martyrum, ac post amarior in conflictu hæreticorum, omni tempore, locisque omnibus amarissima est in moribus domesticorum. Quid enim grauius aut acerbius, quam vt eorum factis, vel impuris, vel auaris, vel iniquis, aut crudelibus, ruinas ecclesia patiatur, quos suo in sinu tolerare cogatur? Exempli causa commemoro, quod est apud D. Gregorium: Corsica, inquit, insula, tanta nimietate exigantium, & grauamine premitur exactio, vt ipsi qui in illa sunt, eadem quæ exiguntur, complere vix filios suos vendendo sufficiant. Vnde fit vt derelicta pia republica, possessores eiusdem insulæ, ad nephandissimam Longobardorum gentem cogantur effugere. Quid enim grauius, quid crudelius à barbaris pati possunt, quam quod constricti atq; compressi, suos vendere filios compellantur? Ipsa quoque inter Christianos præsertim principes orta è cupiditate discordia, atque huius gratia collisio populorum, beluinusque hominum concursus, dici non potest quantum ecclesiam labefactet: lernam enim scelearum bella secum trahunt, pietatis

*Epistola ad
Constantianam
Augustam lib.
3. Registri 33*

DE VARIIS PIORVM

officia disturbant, iura omnia diuina & humana subuertunt,
vt taceam quod ille deplorat :

Vergilius
Ægloga 1.

*Impium hæc tam culta noualia miles habebit?
Barbarus has segetes? En quo discordia ciues
Perduxit miseros? en queis conuenimus agros?*

Lib. 6. Re-
gist. epist.
27. ad Nar-
sem religio-
sæ.

In quo genere malorum, etsi fortibus quibusdam, & hæc caduca despicientibus exercitatio virtutis est, plerisque tamen infirmis inest periculosa tentatio. His igitur atque similibus (quæ multa sæpe sunt inter Christianos) qui non affliguntur, præsertim quia nulla ex ijs temporarijs in rebus, detrimenta capiunt, pij esse non possunt, verissimeque D. Gregorius quandam religiosam foeminam cum de persecutione quereretur, admonuit. Confidenter dico, quia minus pie viuas, si minus persecutionem pateris. Istiusmodi quippe domesticorum factis innumeri sæpè pereunt, dum tolerabiliores patiuntur Christi hostes, quam eos qui se profitentur eius esse cultores: sic ab ecclesiæ castris disceditur, sic dij alieni coluntur, dum superbus & iniquus Saul Dauidem humilem persequitur. Porro tametsi aliqui sunt ita mali, vt neque scilicet sint neque asperi, tamen ex radice cupiditatis spinæ oriuntur, quibus & vicini pungantur. Nam neque spinæ pungunt in radicibus, sed ex his quod pungat, sensim enascitur. Ioannem Baptistam non pungebat Herodes, cum audito eo multa facere videbatur, sed radix libidinis spinas aliquando produxit asperas. Cum enim regem ea cupido vinceret, ex eaque teneret apud se prohibitam vxorem fratris sui, monitus id nephas esse, serioque à Ioanne correptus, iustum tandem prophetam adulter occidit: atque vt palam esset, quam sæpè numero spinas delitiæ proferant, inter epulas atque conuiuia, consummandæ crudelitatis profertur edictum, & à conuiuio ad carcerem, de carcere ad conuiuium, feralis flagitij circumfertur obsequium. Sic Naboth dum regiæ cupiditati minus obsecundat, excogitato criminationis scelere appetitus, innocens perimitur. Sic blandientes primum ad explendam libidinem senes, Susannam sceleratæ eorum voluntati pudicè repugnantem, quantum in ipsis situm fuit, postea publico testimonio iudicioque suo necauerunt. Et persecutionis quoque crudelitatem, ex luxuria orijs Sapiens indicauit, cum ait, dicere quosdam seculi huius amatores, & de futura felicitate desperantes: Venite ergo & fruamur bonis quæ sunt, & vitamur

Sapien. 2.

mur creatura tanquam in iuuentute celeriter. His igitur hominibus quid blandius, quid suauius? sed vt hinc intelligas persecutionis crudelitatem enasci, dum videlicet luxuria, ferueritatem contradicentis sibi veritatis ferre nō sustinet, hanc etiam illorum vocem adiungit: Opprimamus pauperem iustum, & non parcamus viduæ, nec veterano, nec reueremur canos multi temporis: Sit autem fortitudo nostra, lex iniustitiæ, quod enim infirmum est, inutile inuenitur. Circumueniamus ergo iustum, quoniam inutilis est nobis, & cōtrarius est operibus nostris, & improperat nobis peccata legis, & diffamat in nos peccata disciplinæ nostræ: Promittit se scientiam Dei habere, & filium Dei se nominat: factus est nobis in cōtradictionem cogitationum nostrarum; Grauis est nobis etiam ad videndum, quoniam dissimilis est alijs vita illius & immutata sunt viæ eius. Ex his abunde (vt opinor) cognoscitur, placere non debere homines, quasi leues & blandos, qui sint tamen amatores carnalium voluptatum, & iniquitatum cupiditatum sectatores. Etenim etsi adhuc videantur in ijs quæ faciunt leues, tamen radices illæ spinarum sunt, quibus pij sese pungi tum sentiunt haud raro, cum vel officij ratione, vel ex fraterna dilectione, perditos quorundam mores sanare nituntur, aut orationis seu correptionis, aut operis medicina. Certè cum per luxuriam quæ possidebant, effuderint; nunquid non aliunde perditam recuperabunt? nunquid iam parcent rapinis & cogitationibus, fraudum omnium genere malignitatis exquirendo? Itaque homo spiritualis & iustus, inter huius mundi amatores, & ciues constitutus, varia prorsus ac multiplici ab illis persecutione fatigatur, dum vult ille sursum ascendere: Isti deorsum nituntur premere, dum subuolare ille nititur ad Deum: Isti pennas conantur conuellere, dum hi denique aut factis asperi, aut persecutionibus graues sunt, aut consilijs insidiosi, aut certè moribus contrarij. Non modò enim hæretici vel Pagani, sed etiam catholici mali, inquit Augustinus, id est, superbi & impij, eos quos in ecclesia mansuetos & humiles viderint, persecuntur: vt quanquam ciuitas illa magna, in tres diuisa partes esse videatur, (quemadmodum & in Apocalypsi diuisus ille Ioannes significat) tamen ad sanctorum persecutionem, tres illæ quamuis inter se distractæ partes, vna quasi mente concurrant. Ideoque vir iustus patriæ cælestis contemplatione (in
qua

DE VARIIS PIORVM

qua malus erit nemo) suæ peregrinationis infelicitatem agnoscens: Heu mihi, ait, quia incolatus meus prolongatus est, habitavi cum habitantibus Cedar, multum incola fuit anima mea. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus, cum loquebar illis impugnabant me gratis. Deplorat igitur Propheta piissimus, iusti cuiuslibet in eo personam sustinens, quod inter huius deserti tenebras, quæ nomine Cedar designantur, id est, vitiosos homines & carnales (quos tenebras appellare scriptura consuevit) indefinenter oppugnatus, pacem habere non possit. Ideoque & alias ipsius hæc oratio est: Libera me à persequentibus me, quia confortati sunt super me, educ de custodia animam meam.

Psal. 141.

*Nemini hostem deesse à quo persecutionem patiamur, quando
& hostem habemus, dum viuimus, in nobismetipsis
inclusum. CAPVT LV.*

SED quid procul, aut quid etiam extra nos quærimus hostes à quibus persecutionem patiamur? Intus, intus latet hostis inclusus, intus periculum est, in seipso quisque circumfert inimicum, unde crebra persecutione quatitur: Si enim non esset inimica concupiscentia, non illam odisset Apostolus, non aduersus eam bonus in eo spiritus concupisceret, non propter illam castigaret corpus suum, & in seruitutem redigeret. Si persecutionem illa perpetuam non moueret, etsi ea periculosa persecutio non esset, non se exclamaret infelicem, qui vinculis & custodia corporis huius teneretur, in quo illa bella sua indefinenter excitaret. Tanto periculosior ille hostis est, quanto semper vicinior, tantoque minus hostis putatur, quâto magis noster esse, ac de eo quod sumus & amamus, moueri videatur. Tanto vincitur difficilius, quanto est in nobis inueteratior. Hostis hic primus oppugnat, vltimus superatur. Hoc si hoste careremus, non esset cur externos quoscumque hostes, magnopere formidare deberemus. Huius ope diabolus insidiatur & vincit, ac sæpenu-mero quos per tormēta superare nequiuit, per domesticum illum hostem, nullo cogente aut torquente prosternit. Aduersarius enim qui apertis inefficax persecutionibus fuit, tecta nocendi arte defauit, vt quos non perculit ictu afflictionis, lapsu deijciat voluptatis: quorum obtinere non potest mortes, horum impetit mores, terrores proscriptio-
in aua-